

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annetun lain 2 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annetun lain 2 §:ää (1314/87) muutettavaksi siten, että luvanvaraisen sian ikärajaa korotettaisiin kahdeksasta viikosta kahtentoista viikkoon.

Sikatalousyrittäjän harjoittajalle ennen lain voimaantuloa myönnetty lupa, joka koskee tiettyä määrää yli kahdeksan viikon ikäisiä sikoja, koskisi muutoksen jälkeen vastaavaa

määrää yli kahdentoista viikon ikäisiä sikoja. Myös sellaisella sikatalousyrittäjän harjoittajalla, jolla on aikaisemmin ollut oikeus pitää ilman lupaa tietty määrä yli kahdeksan viikon ikäisiä sikoja, olisi muutoksen jälkeen oikeus pitää sama määrä yli kahdentoista viikon ikäisiä sikoja.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan ensi tilassa.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annetussa laissa (1011/84) muutokseen on säädetty niistä edellytyksistä, joilla nautakarja-, sikatalous-, kanatalous- ja muuta siipikarjatalousyrittäjistä saadaan ryhtyä harjoittamaan tai laajentamaan. Lain 2 §:ssä, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1314/87), on säädetty niistä kokorajoista, joita suurempien yritysten perustamiseen tai laajentamiseen on saatava maatalouspiirin lupa sekä enimmäisrajoista, joita suurempien yritysten harjoittamiseen lupaa ei saa myöntää. Luvanvaraisuusrajat eri kotieläinyritysten osalta ovat 30 nautaeläintä, 25 yli kahdeksan viikon ikäistä sikaa, 100 tuotantoiässä olevaa munivaa kanaa tai 100 teuraskananpoikaa kerrallaan sekä muiden siipikarjatalousyrittäjien osalta 100 teuraaksi kasvatettavaa muuta siipikarjaeläintä kuin teuraskananpoikaa kerrallaan. Enimmäisrajat ovat

nautakarja-, sika- ja kanatalousyrittäjien osalta 120 nautaeläintä, 400 yli kahdeksan viikon ikäistä sikaa tai 4 000 tuotantoiässä olevaa munivaa kanaa.

Lupien myöntämistä on lain 5 §:n 1 momentissa rajoitettu siten, että lupia voidaan tällä hetkellä myöntää ainoastaan eräissä erityistapauksissa, lähinnä sukupolvenvaihdoksissa. Näissäkin tapauksissa lupa voidaan myöntää yrityksen jatkamiseen enintään entisessä laajuudessa. Kyseiset rajoitukset ovat voimassa 1 päivään tammikuuta 1990 saakka.

Sen estämättä, mitä edellä mainitussa 1 momentissa on säädetty, saadaan lupa 5 §:n 2 momentin mukaan myöntää enintään 60 nautaeläintä käsittävän yrityksen perustamiseen tai laajentamiseen maatilalain mukaisella rakentamisavustusalueella sekä erityisistä syistä myös maatilalla laillisesti harjoitetun yrityksen jatkamiseen enintään entisessä laajuudessa yritystoiminnan vaihduttua muissakin kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa.

Lisäksi valtioneuvosto voi lain 5 §:n 3 momentin mukaan päättää vuosittain tammikuun loppuun mennessä siitä, missä muissa tapauksissa laissa tarkoitettuja lupia voidaan ennen 1 päivää tammikuuta 1990 myöntää. Valtioneuvosto määrää myös ne perusteet, joiden mukaan tuottajalle voidaan myöntää lupa tuotantosuunnan vaihtamiseen.

2. Ehdotus lain muutokseksi

Sikatalousyrityksen luvanvaraisuusrajaa alennettiin emakkosikaloiden osalta kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa 21 päivänä joulukuuta 1979 annetulla lailla (996/79). Ennen lainmuutosta luparaja oli ollut 300 sikapaikkaa, joita laskettaessa lihasian katsottiin vastaavan yhtä ja emakon kolmea sikapaikkaa. Muutoksen jälkeen yhden emakon katsottiin sikojen lukumäärää laskettaessa vastaavan viittä sika. Samalla yrityksen luvanvaraisuus määriteltiin sikapaikkojen asemasta sikojen lukumäärän mukaan ja luvanvaraiseksi säädettiin yli kahdeksan viikon ikäinen sika.

Kyseinen periaate, jonka mukaan yrityksen luvanvaraisuutta laskettaessa huomioon on otettava yli kahdeksan viikon ikäiset siat, on käytännössä aiheuttanut ongelmia emakkosikalaille. Voimassa olevien säännösten vuoksi emakkosikalat ovat myyneet porsaas viimeistään kahdeksan viikon ikäisinä lihasikalaille, jotka kasvattavat porsaas edelleen teuraiksi. Lihasikalat eivät kuitenkaan enää nykyisin halua ottaa vastaan kahdeksan viikon ikäisiä tai sitä nuorempia porsaas, sillä porsaiden vastustuskyky ei ole vielä siinä vaiheessa kehittynyt tarpeeksi vahvaksi kestämään siirtoa emakkosikalasta lihasikalaan. Kahdeksan viikon ikäisen ja sitä nuoremman porsaan kasvu on sitä paitsi vielä hidasta. Vasta noin 20 kilon painoisen porsaan arvioidaan selviytyvän hyvin siirosta ja sen kasvu on myös nopeampaa. Tä-

män painon porsas saavuttaa yleensä vasta noin 10—12 viikon ikäisenä. Emakkosikalalla ei kuitenkaan nykyisen lainsäädännön puitteissa ole käytännössä mahdollisuutta luovuttaa porsaita yli kahdeksan viikon ikäisinä syyllistymättä kotieläintuotannon ohjaamislain rikkomiseen.

Edellä mainitut olosuhteet huomioon ottaen ehdotetaan voimassa olevan lain 2 §:n 1 momentin 2 kohtaa muutettavaksi siten, että luvanvaraisen sian ikärajaa korotetaan nykyisestä kahdeksasta viikosta kahteentoista viikkoon.

3. Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole sanottavia valtiontaloudellisia vaikutuksia.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Sikatalousyritykselle nykyisen tai sitä aikaisemman lainsäädännön nojalla myönnetyn luvan tulisi ehdotetun muutoksen jälkeen koskea vastaavaa määrää yli kahdentoista viikon ikäisiä sikoja. Myös sellaisella sikatalousyrityksen harjoittajalla, jolla on ennen ehdotettua lainmuutosta ollut oikeus ilman erikseen myönnettyä lupaa pitää tietty määrä yli kahdeksan viikon ikäisiä sikoja, tulisi lainmuutoksen jälkeen olla oikeus pitää vastaava määrä yli kahdentoista viikon ikäisiä sikoja. Asiasta ehdotetaan otettavaksi maininta voimaantulosäännökseen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki**kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa 28 päivänä joulukuuta 1984 annetun lain (1011/84) 2 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1314/87), näin kuuluvaksi:

2 §

Ilman maatalouspiirin lupaa ei saa ryhtyä harjoittamaan tai laajentamaan

2) sikatalousyritystä, jossa on enemmän kuin 25 yli kahdentoista viikon ikäistä sikaa, jolloin sikojen lukumäärää laskettaessa katsotaan emakon vastaavan viittä sikaa;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 _____.

Milloin sikatalousyrityksen harjoittajalle on ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty lupa tietylle määrälle yli kahdeksan viikon ikäisiä sikoja tai jos sikatalousyrityksen harjoittajalla on ollut oikeus ilman erikseen myönnettyä lupaa pitää tietty määrä sanotun ikäisiä sikoja, koskee myönnetty lupa ja oikeus tämän lain voimaantulon jälkeen vastaavaa määrää yli kahdentoista viikon ikäisiä sikoja.

Helsingissä 4 päivänä maaliskuuta 1988

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Toivo T. Pohjala*

Laki

kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa 28 päivänä joulukuuta 1984 annetun lain (1011/84) 2 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1314/87), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Ilman maatalouspiirin lupaa ei saa ryhtyä
harjoittamaan tai laajentamaan

2) sikatalousyrittystä, jossa on enemmän kuin 25 yli kahdeksan viikon ikäistä sikaa, jolloin sikojen lukumäärää laskettaessa katsotaan emakon vastaavan viittä sikaa;

2) sikatalousyrittystä, jossa on enemmän kuin 25 yli *kahdentoista* viikon ikäistä sikaa, jolloin sikojen lukumäärää laskettaessa katsotaan emakon vastaavan viittä sikaa;

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .*

Milloin sikatalousyrittäjän harjoittajalle on ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty lupa tietylle määrälle yli kahdeksan viikon ikäisiä sikoja tai jos sikatalousyrittäjän harjoittajalla on ollut oikeus ilman erikseen myönnettyä lupaa pitää tietty määrä sanotun ikäisiä sikoja, koskee myönnetty lupa ja oikeus tämän lain voimaantulon jälkeen vastaavaa määrää yli kahdentoista viikon ikäisiä sikoja.
